

ANONİM ŞİRKET KAVRAMI VE KURULUŞ SÜRECİ

ANONİM ŞİRKET TANIMI VE TEMEL ÖZELLİKLERİ

Türk Ticaret Kanununda Anonim Şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından dolayı yalnız mal varlığıyla sorumlu bulunan şirket olarak tanımlanmıştır.

Özel kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça anonim şirketler en az 50.000 TL sermaye ve en az bir ortak ile kurulmalıdır.(Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş halka açık olmayan anonim şirketlerin başlangıç sermayesi ise 100.000 TL' den az olmaması gerekmektedir.)

- Anonim şirketler, kanunen yasak olmayan her türlü iktisadi maksat ve konular için kurulabilmektedir.
- Şirketin en az bir denetçisi olmalıdır.
- Her sene Genel Kurul yapılmak zorundadır.
- Yönetim Kurulunun ve Denetim Kurulunun kimlerden oluşacağı ve ne kadar süre ile görev yapacakları Genel Kurulca belirlenir.
- Şirketler faaliyet konuları arasında yer almayan işleri ve işlemleri de yapabilecekler. Bu nedenle, şirketlerin ana sözleşmelerini değiştirirken faaliyet konularını uzun uzun yazmalarına gerek kalmamaktadır.
- Şirketin kurulmasında emeği geçen kuruculara ve diğer şahıslara, sözleşmede yazılı olmak şartıyla, bazı menfaatler tanımlanabilir.
- Ana sözleşmede hüküm olmak koşulu ile elektronik ortamda Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Müdürler Kurulu toplantıları yapılabilir. Toplantılarda bir kısım üyeler fiziken mevcut iken, bazı üyeler de elektronik ortamda toplantıya katılarak toplantıyı gerçekleştirebilirler.
- Kuruluş nakdi veya ayni olsun, kurucular kuruluş beyanı vermekle yükümlüdür.
- Kanunda veya ana sözleşmede belirtilmiş olan sermayenin tamamının yahut bir kısmının nakden taahhüt edilmesi halinde, nakden taahhüt edilen payların itibari değerinin en az dörtte birinin şirketin tescilinden önce, kalan kısmının ise şirketin tescilini izleyen yirmi dört ay içinde ödenmesi gerekmektedir.
- Ortaklar gerçek veya tüzel kişi olabilir.

- Ortakların tamamı veya bir kısmı yabancı uyruklu olabilirler.
- Ticaret unvanında işletme konusu ve şirketin türü belirtilmelidir.
- Anonim Şirket, borç ve yükümlülüklerinden dolayı sadece malvarlığıyla sorumludur. Pay sahipleri, sadece taahhüt ettikleri sermaye payları ile doğrudan doğruya şirkete borçludurlar ve şirket borcunu ödemeyen paydaşa icra takibi yapılabilir.
- Şirketin kanuni temsilcisi ve yöneticisi durumunda olan pay sahipleri ise, 6183 sayılı Kanun'a göre amme borçlarından dolayı, şirketten tahsil edilemeyen veya tahsil imkânı olmadığı anlaşılan borçlardan dolayı şahsi mal varlığıyla sorumludur.
- Anonim şirketler süresiz kurulabilmektedirler.
- Şirketlerin Türkiye'de faaliyet gösteren başka bir şirketin unvanının aynısını kullanmaları mümkün değildir. Şirketler için seçilen unvanın başka bir şirket tarafından kullanılan bir unvandan farklı olabilmesi için unvanın çekirdek bölümünden sonra gelen sektör bazındaki iki kelimenin farklı belirlenmesi gerekmektedir.
- Ayrıca şirket unvanının Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın ticaret unvanı veri tabanları üzerinden sorgulama sayfasından şirketin kuruluş aşamasından önce yapılmasında ileride doğacak sorunları önleme açısından fayda vardır.
- Anonim Şirketlerin kapanışı tasfiye ile olur. Şirketin tasfiyesi alacaklılara üçüncü çağrı ilanından sonra en az bir sene sürer.

GENEL KURUL

Genel Kurul, Anonim Şirketin karar organıdır. Genel kurul, şirket pay sahiplerinden teşekkül eder.

Genel kurul toplantılarına en az bir yönetim kurulu üyesinin ve katılması şarttır. Ayrıca şirket denetçisi de toplantıda hazır bulunur.

Genel kurula ait devredilemez görevler ve yetkiler:

- a. Şirket ana sözleşmenin değiştirilmesi.
- b. Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi, süreleri, ücretleri ile huzur hakkı, ikramiye ve prim gibi haklarının belirlenmesi, ibraları hakkında karar verilmesi ve görevden alınmaları.

c. Finansal tablolara, yönetim kurulunun yıllık raporuna, yıllık kâr üzerinde tasarrufa, kâr payları ile kazanç paylarının belirlenmesine, yedek akçenin sermayeye veya dağıtılacak kâra katılması dâhil, kullanılmasına dair kararların alınması.

d. Kanunda öngörülen istisnalar dışında denetçinin seçimi ile görevden alınmaları.

e. Kanunda öngörülen istisnalar dışında şirketin feshi.

· Genel kurul olağan ve olağanüstü olarak toplanır. Olağan toplantı her faaliyet dönemi sonundan itibaren 3 ay içinde yapılır. Gerekli takdirde genel kurul olağanüstü toplantıya çağrılır. Aksine esas sözleşmede hüküm bulunmadığı takdirde genel kurul, şirket merkezinin bulunduğu yerde toplanır. Ana sözleşmede bulunmak koşulu ile başka bir yer veya şehirde de yapılabilir.

· Genel kurul, süresi dolmuş olsa bile, süresi dolmuş olan yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılabilir.

· Genel kurul gündemi, genel kurulu toplantıya çağırان tarafından belirlenir. Gündemde bulunmayan konular genel kurulda görüşülemez ve karara bağlanamaz. Kanuni istisnalar hariçtir.

· Genel kurul sermayenin dörtte birini karşılayan pay sahiplerinin varlığıyla toplanır. Ve bu nisabın toplantı süresince korunması gerekmektedir. Bunun yanında, ilk toplantıda bu çoğunluğa ulaşılamadığı takdirde ikinci toplantının yapılması için herhangi bir nisap aranmaz.

YÖNETİM KURULU

· Ana sözleşmede aksi öngörülmemişse veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa, anonim şirketi temsil yetkisi “çift imza” kullanılmak suretiyle, yönetim kuruluna aittir. Şirketi temsil yetkisi bakımından farklı bir yetkilendirme düşünülüyorsa, bu durumun şirket ana sözleşmesinde belirtilmesi gerekir.

· Yönetim Kurulu, anonim şirketin bir organıdır. Ana sözleşme ile veya genel kurul tarafından seçilir. Yönetim Kurulu en fazla 3 yıl süre ile görevde kalırlar. Aksine hüküm yoksa aynı üyeler tekrar seçilmeleri mümkündür.

· Yönetim Kurulu üyelerinin pay sahibi olmaları şart değildir. Pay sahipleri dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerde yönetim kurulu üyeliğine seçilebilirler.

· Yönetim kurulu en az bir veya daha fazla kişiden oluşabilir.

· Temsile yetkili olanlar, şirketin amacına ve işletme konusuna giren her tür işleri ve hukuki işlemleri, şirket adına yapabilir ve bunun için şirket unvanını kullanabilirler.

· Ana sözleşmede aksine ağırlaştırıcı bir hüküm yoksa Yönetim Kurulu üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını toplantıda hazır bulunan Yönetim Kurulu üyelerinin çoğunluğu ile alır. Oylarda bir eşitlik bulunması halinde ilgili önerinin görüşülmesi bir sonraki toplantıya bırakılacak, eğer bu ikinci toplantıda da çoğunluk sağlanamazsa öneri reddedilmiş sayılacak. Bu durum Yönetim Kurulunun elektronik ortamda yapılması hâlinde de uygulanır.

ANONİM ŞİRKET KURULUŞ İŞLEMLERİ

Şirket kuruluş işlemlerine başlamadan önce yapılması tavsiye edilen konular:

- Şirketin unvanına benzer unvan olup olmadığını mutlaka kontrol ediniz.
- Şirketin hangi işleri yapacağı,
- Ortakların kimlerden oluşacağı,
- Yönetim kurulu başkan ve üyelerinin kimlerden oluşacağı ve süresi,
- Şirketin dışarıya karşı temsilinin ne şekilde olacağı imzaların yetki derecelerinin belirlenmesi,
- Denetim kurulunun başkan ve üyelerinin kimlerden oluşacağı ve süresi belirlenmesi,
- Şirketin sermayesinin ne kadar olacağı ve bu sermayenin nasıl karşılanacağı
- Ortakların belirlenen bu sermayedeki paylarının ne olacağı,
- Şirketin merkez adresi ve düşünülüyor ise şube adreslerinin belirlenmesi,
- Şirket kuruluşu ile birlikte işçi çalıştırılıp çalıştırılmayacağı tespiti,
- Ortakların resimli nüfus sureti ve yerleşim yeri belgesi
- Ortakların renkli resmi
- Ortakların vergi kimlik numaraları
- Merkezin ve varsa şubelere ait kira sözleşmelerinizi hazırlayınız.

Hazırlanan bilgi ve belgeler ışığında;

- Şirket ana sözleşmesi hazırlanır ve noter huzurunda imzalanarak onaylanır.

- Şirket ana sözleşmesi noterlikçe onaylandıktan sonra ilgi vergi dairesinden noter onaylı ana sözleşme ile potansiyel vergi hesap numarası alınır.
- Alınan bu potansiyel vergi hesap numarası ile ana sözleşmede belirtilmiş olan en az tutarı bir bankada şirket adına bloke ettirerek banka dekontu alınır. Şirket sermayesinin en az ¼'ünün tescilden önce bir bankaya şirket adına bloke edilerek yatırılması gerekmektedir.
- Sermayenin on binde dördü Rekabet Kurumu'nun ilgili hesabına yatırılarak banka dekontu alınır.
- **Şirket, şirket sözleşmesindeki imzaların noterce onaylanması ve ana sözleşmede belirtilen ödemelerin yapılması ile kurulmuş sayılacak, ticaret siciline tescil ile tüzel kişilik kazanacaktır.**
- **Şirket ana sözleşmesinin noterlikçe tasdikinden itibaren 30 gün içinde ticaret siciline tescil ve ilan için başvurulmalıdır.**

TİCARET SİCİLİ KAYIT İŞLEMLERİ

Kayıt İçin Gerekli Belgeler:

1. Dilekçe
2. Kuruluş bildirim formu
3. Noter tasdikli ana sözleşme
4. Yetkililerin şirket unvanı altında imza beyannamesi
5. Kurucular tarafından imzalanmış kurucular beyanı
6. Sermayenin on binde dördünün rekabet kurumunun ilgili hesaba yatırılan banka dekontu
7. Pay bedellerinin Kanun'da veya ana sözleşmede belirtilmiş olan en az tutarının ödendiğine dair banka dekontu
8. Oda kayıt beyannamesi
9. Konulan aynı sermaye ile kuruluş sırasında devralınacak işletmeler ve ayınların değerinin tespitine ilişkin mahkemece atanan bilirkişi tarafından hazırlanmış değerlendirme raporları
10. Konulan aynı sermaye üzerinde herhangi bir sınırlamanın olmadığına dair ilgili sicilden alınacak yazı

11. Aynı sermaye olarak konulan taşınmazın, fikri mülkiyet haklarının ve ayınların kayıtlı buldukları sicillere şerh verildiğini gösteren belge,
12. Ayın ve işletmelerin devir alınmasına ilişkin olanlar da dâhil olmak üzere, kurulmakta olan şirket ile kurucular ve diğer kişilerle yapılan ve kuruluşla ilgili olan sözleşmeler.
13. Kuruluşu Bakanlık veya diğer resmi kurumların iznine veya uygun görüşüne tabi olan şirketler için izin veya uygun görüş yazısı.
14. Pay sahipleri dışından seçilen yönetim kurulu üyelerinin görevi kabul ettiklerine ilişkin imzalı belge. Bu belgede yerleşim yeri, uyuşu, T.C. vatandaşı ise kimlik numarası, yabancı uyruklu ise vergi numarası veya yabancılara mahsus kimlik numarası belirtilmeli, yabancı uyruklu ise ekinde onaylı pasaport sureti ve ikameti Türkiye'de olan yabancı uyruklu için onaylı ikamet tezkeresi eklenmelidir.
15. Bir tüzel kişinin yönetim kurulu üyeliğine seçilmesi halinde tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişinin adı, soyadı ve belirlemeye ilişkin yetkili organ kararının noter onaylı örneği.

VERGİ DAİRESİ MÜRACAAT VE DİĞER KAYIT İŞLEMLERİ

Şirketin yasal defterleri de tescilden önce veya tescil tarihinde Noter veya ilgili sicil müdürlüğüne tasdik ettirilmelidir. Anonim Şirketler İçin; Yevmiye Defteri, Defteri Kebir, Envanter Defteri, Karar ve müzakere Defteri ve Ortaklar pay defteri, Damga Vergisi Defteri tasdiki zorunlu defterlerdir.

Yevmiye, Kebir, Envanter defteri dışında tutulacak defterler, Türkiye Muhasebe Standartlar Kurulu tarafından bir tebliğ ile belirlenecektir.

Yevmiye Defteri, Karar ve müzakere defteri kapanış tasdikine tabidir.

Ayrıca şirkette kullanılmak üzere fatura, sevki irsaliyesi ve gider pusulası bastırılabilir.

Perakende satış yapılacaksa yazar kasa almak için vergi dairesinden izin yazısı alınarak yazar kasa alınır, ilgili servisten ayarlar yapıldıktan sonra vergi dairesine müracaatla Yazar Kasa Levhası alınır.

İşçi çalıştırılacaksa S.G.K Müdürlüğüne müracaatla işveren dosyaları açtırılır ve çalıştırılacak işçilerin girişleri e-bildirge üzerinde kurumlara bildirilir.

İlçe belediyesine müracaat edilerek yapılan işe bağılı olarak sıhhi veya gayri sıhhi işyeri ruhsatı alınır,

Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyeti ve İlan ve Reklâm Vergisi Mükellefiyeti açtırılır.

İthalat, ihracat işleri yapacak ise ilgili birliğe kaydedilir.

Balıkesir Merkez

Paşaalanı Mahallesi A. Gaffar Okkan Caddesi No:36 / A
Tel: +90 266 246 10 00 | Faks: +90 266 246 17 00
E-Posta: iletisim@gmka.gov.tr

Çanakkale Yatırım Destek Ofisi

Cevatpaşa Mah. Kayserili Ahmet Paşa Cad.
İl Özel İdaresi Merkez Binası 3. Kat No:26
Tel: +90 286 211 00 81 | Faks: +90 286 211 00 82

Sosyal Medya: facebook/GMKAjansi - twitter/gmkajansi

www.gmka.org.tr